

دکتر محمدحسین پاپلی یزدی

شماره مقاله: ۴۲۷

پروفسور گزایه دوپلانول

Dr. M. H. Papoli Yazdi

Professor Xavier de Planhol

Professor Xavier Genester de Planhol, Distinguished Professor Emeritus of Sorbonne University, member of the European Academy and the Overseas Academy, is one of the few world geographers who have devoted a lifetime to the study of the Muslim world and Iran.

De Planhol was born in Feb. 3, 1926. In the last 55 years he has contributed greatly to the promotion of the Geography in the humanities. His value to the Iranian Geographers is twofold: first, being an asset in the world geographers community, second, an astute researcher in the geography of the Muslim world. His valuable works such as *Les fondements Géographique de l'histoire de l'Islam*, *Les nations du prophète*, *Minorités en Islam* have had a profound impact on the West's academia and intelligentsia vis-a vis the Muslim world. In addition to many books, he has published over 550 articles in the accredited learned journals and encyclopedias. Several outstanding scholars from the region and Africa have been trained academically under him. Several of them have rendered tremendous contributions to the Muslim world. Since 1949 he has indexed the references on Iran, Turkey and Afghanistan in the International Geographical Bibliography. He is fluent in English, German, Turkish and Italian. His knowledge of Arabic is fair, he can read Persian texts as well as the Portuguese and Spanish. He is a contributor to many encyclopedias like the Ency. of Islam, Ency. Larousse, Ency. Alpha, and the Ency. of the World of Geography.

The Geographical Research Quarterly is going to publish special issues in the memory of the eminent geographers who have done research on Iran or changed the field as well as the outstanding Iranian geographers. Undoubtedly de Planhol ranks supreme among them. He has devoted all his career to the advancement of geography and academic training. We wish him long life.

Professeur Xavier de Planhol

Xavier de planhol, professeur émérite de géographie à l'Université de Paris - Sorbonne, membre de l'Academia europaea et l'Académie des Sciences d'Outre-Mer, est un des rare géographe, universellement connus, qui a fait des recherches pertinents sur les problèmes du monde islamique et particulièrement sur le Moyen-Orient et l'Iran. Né en 1926, ses 55 ans de recherches sont, en effet, le fruit des immenses travaux dans les diverses domaines de la connaissance géographique. Avec ses grands ouvrages, *les fondements géographiques de l'histoire de l'Islam, les notions du prophète et Minorités en Islam*, il a sérieusement attiré l'attention des milieux universitaires et intellectuels de l'Occident sur le monde islamique. Une dizaine d'ouvrages, plus de cinq cent cinquante articles, parus dans diverses encyclopédies et revues. X. De Planhol a le grand mérite d'avoir élevé de dizaine d'élèves, d'excellents chercheurs depuis le Maroc jusqu'au Pakistan. Ses élèves continuent aujourd'hui le chemin parcouru par le maître et assument de grands responsabilités dans les milieux académiques. Xavier de Palnhol a une parfaite maîtrise des langues étrangères, anglais, allemand, turque et italien. Il comprend et lit l'arabe, il sait lire également le persan et peut profiter aisément des textes portugais et espagnols. Il est membre de l'Ency. de l'Islam, l'Ency. Larousse, l'Ency. Alfa et l'Ency. universelle de Géographie etc.

La revue des recherches géographiques a l'intention de consacrer des numéros spéciaux pour présenter les services rendus par les grands géographes. Sans aucune doute de Planhol y sera le patriarche et y occupe une place éminente. X. de Planhol a mis toute sa vie au service de la science, il s'est donné tout de peine à éduquer des élèves qui rendent hommage, chaque fois qu'ils se réfèrent à ses recherches.

پروفسور گزاویه ژنسته دوپلانول Professeur émérite Xavier Genestet de Planhol استاد ممتاز کرسی جغرافیا، بازنشسته دانشگاه سوربن، عضو آکادمی اروپا و آکادمی علوم ماوراء بحار یکی از معدود جغرافیدانان بزرگ جهان است که درباره جهان اسلام و ایران بسیار کار کرده است. در حقیقت می‌توان او را بزرگترین جغرافیدان اروپایی که درباره جهان اسلام کار کرده است معرفی نمود.

این استاد برجسته از سال ۱۹۴۴ تاکنون بیش از ۵۵ سال است که در راه شناساندن یکی از مهمترین شاخه‌های دانش بشری یعنی جغرافیا، گام‌های بسیار ارزنده‌ای برداشته است. اهمیت او برای جامعه جغرافیایی ایران دو چندان است. او در عین حال که یکی از میراث‌های گرانبهای جامعه جغرافیایی جهان است، یکی از ارزنده‌ترین جغرافیدانان پژوهشگر در زمینه جغرافیای ممالک اسلامی بویژه خاورمیانه و ایران است.

بی‌شک کتاب‌ها و مقالات ارزشمند او بخصوص:

1- Les fondements Géographiques de l'histoire de l'islam بنیادهای جغرافیایی تاریخ اسلام

2- Les nations du Prophète ملت‌های پیامبر

3- Minorités en Islam اقلیت‌های مذهبی در اسلام

دیدگاه‌های جامعه دانشگاهی و روشنفکری غرب را در مقابل دنیای اسلام تحت تأثیر قرار داده است. این جغرافیدان برجسته و ممتاز علاوه بر دهها کتاب، بیش از ۵۵۰ مقاله علمی در مجلات و دایرةالمعارفها چاپ کرده است. پروفسور دوپلانول دهها شاگرد ممتاز پژوهشگر برای کشورهای خاورمیانه از مراکش تا پاکستان تربیت کرده است. بسیاری از شاگردان او در جهان اسلام منشاء خدمات ارزنده علمی و اداری شده‌اند.

گزاویه دوپلانول از ۱۹۴۹ کتابها و مقالات منتشره درباره ایران، ترکیه و افغانستان را در کتابشناسی بین‌الملل جغرافیا (International Geographical Bibliography) معرفی کرده است. گزاویه دوپلانول به زبانهای انگلیسی، آلمانی، ترکی و ایتالیایی مسلط است. عربی را خوب می‌فهمد و می‌خواند. فارسی را می‌خواند و از متون پرتغالی و اسپانیایی به راحتی استفاده می‌کند. او عضو دایرةالمعارفهای بزرگ از جمله دایرةالمعارف اسلامی، دایرةالمعارف لاروس،

دایرةالمعارف ألفا و دایرةالمعارف جهان جغرافیا است.

فصلنامه تحقیقات جغرافیایی تصمیم گرفته است به پاس خدمات جغرافیدانان بزرگ جهان که درباره ایران کار کرده‌اند و یا تحولی در علم جغرافیا پیش آورده‌اند و همچنین جغرافیدانان برجسته ایرانی که منشاء تحولاتی بوده‌اند شماره‌های ویژه‌ای منتشر کند. بی‌شک گزایه دوپلانول صدرنشین است و جایگاهی بس رفیع در این زمینه دارد. دوپلانول تمام عمر را وقف علم و پرورش دانشجویان خود کرده است. عمر این استاد گرانقدر و امثال او دراز باد.

آثار ترجمه شده گزایه دوپلانول

- ۱- «آیین زمین‌داری در ایران»، ترجمه: دکتر سیروس سهامی، مجله دانشکده ادبیات دانشگاه فردوسی مشهد، شماره ۲۰، سال ۱۳۵۱.
 - ۲- «مطالعاتی درباره جغرافیای انسانی شمال ایران»، ترجمه: دکتر سیروس سهامی، انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد، چاپ اول ۱۳۴۹، ضمیمه مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی، چاپ دوم ۱۳۵۸، ۱۹۳ صفحه، ۱۶ صفحه عکس.
 - ۳- «سگ چوپان، توسعه و مفهوم جغرافیایی یک شیوه شبانی»، ترجمه: ابوالحسن سروقدمقدم، فصلنامه تحقیقات جغرافیایی، شماره ۱۱، سال ۱۳۶۷.
 - ۴- «انهدام پوشش جنگلی ایران»، ترجمه: دکتر اصغر نظریان، فصلنامه تحقیقات جغرافیایی شماره ۳، سال ۱۳۶۵.
- سایر تیتراهایی که در این جا نام برده شده برای آگاهی نسل جوان جغرافیدان است و هنوز به فارسی برگردانده نشده است.^۱

۱- شرح حال، عناوین و مشاغل

گزویه ژنسته دوپلانول (Xavier Genestet de Planhol) روز سوم ماه فوریه سال ۱۹۲۶

۱- اصل رفرانسا در دفتر فصلنامه موجود است. علاقه‌مندان به دریافت آنها می‌توانند با ما مکاتبه کنند.

در پاریس چشم به جهان گشود. مدارج علمی: دیپلم ادبیات و علوم (۱۹۴۱)، لیسانس علوم انسانی (۱۹۴۳)، اگرزه جغرافیا (۱۹۴۶)، دکتری در علوم انسانی (۱۹۵۶).

سمتهای مختلف: دبیر دبیرستان ملی نظامی (۷-۱۹۴۶)، عضو انستیتوی باستانشناسی فرانسه در استانبول (۱۹۴۷-۵۰)، استادیار جغرافیا در سوربن (۵۴-۱۹۵۱)، دانشیار سوربن (۱۹۵۴)، استاد مسئول کنفرانسها (۱۹۵۶)، پروفسور جغرافیا در دانشکده ادبیات و علوم انسانی نانس (۱۹۶۰)، مدیر مطالعات جغرافیایی دانشکده مذکور (از ۱۹۵۷ تا ۱۹۶۹)، پروفسور جغرافیا در دانشگاه پاریس (سوربن)، استاد کرسی جغرافیای افریقای شمالی و صحرا (از فوریه ۱۹۶۹) در دانشگاه (IV)، مدیر گروه جغرافیای همان دانشگاه (از فوریه سال ۱۹۷۷ تا ۱۹۸۱)، استاد کرسی دروس جغرافیای کشورهای اسلامی افریقای شمالی و خاورمیانه در انستیتوی ملی زبانها و تمدنهای مشرق زمین (از سال ۱۹۶۹ تا سال بازنشستگی)، عضو آکادمی اروپا، استاد ممتاز دانشگاه سوربن، شرکت در بیش از صد کنفرانس (از ۱۹۴۶ تا ۱۹۹۷).

دارنده مدال بزرگ از انجمن جغرافیا (جایزه لیدوکرک، ۱۹۵۹)، مدال برنز از مرکز ملی مطالعات علمی (۱۹۶۰)، کاندیدا از آکادمی علوم اخلاقی و سیاسی (۱۹۶۸)، جایزه لویی مارن برای «مبانی جغرافیایی تاریخ اسلام»، عضو مکاتبه ای جامعه جغرافیدانهای ایتالیا (از ۱۹۷۴). عضو کمیته مشورتی دانشگاهها (۷۵-۱۹۷۳ و از ۱۹۷۷ به بعد) عضو شورای انستیتوی مطالعات ترک دانشگاه پاریس (از سال ۱۹۶۰)، عضو کمیته ملی جغرافیا (از سال ۱۹۷۷)، رئیس کمیسیون جغرافیای تاریخی کمیته ملی جغرافیا (از ۱۹۷۶).

دبیر کل «کنفرانس دائمی اروپایی در زمینه مطالعات روستایی»، از ۱۹۷۱ به بعد. سازمان دهنده مذاکرات چندجانبه بین المللی با عنوان: «ساختارهای زراعی و چشم اندازهای روستایی» (دانشگاه نانس ۱۹۵۷)، «تطابق فرهنگی ترکیه در مشرق زمین و مدیترانه» (مرکز ملی مطالعات علمی، پاریس ۱۹۷۵).

عضو هیأت تحریریه: مجله جغرافیایی شرق، نانس (از سال ۱۹۶۱ به بعد و مدیر مجله از ۱۹۶۵ تا ۱۹۷۲)؛ روزنامه مناطق در حال توسعه دانشگاه ایلی نوئیز غربی (از سال ۱۹۷۰)؛ مجله Turcia، پاریس (از ۱۹۶۹)؛ مجله Acta Geographica، پاریس (از ۱۹۷۰)؛ مجله

جغرافیا، تهران (از سال ۱۹۷۶)؛ فصلنامه تحقیقات جغرافیایی از ۱۳۶۵.

مدیریت علمی انتشارات انستیتو جغرافیای دانشکده ادبیات و علوم انسانی نانس و انتشارات دپارتمان جغرافیای دانشگاه سوربن پاریس.

خدمات نظامی: خدمت در نیروی داخلی فرانسه (۱۹۴۴)، تکمیلی خدمت نظام (۱۹۵۱)، احضار مجدد برای خدمت زیر پرچم (۶۰-۱۹۵۹)، سروان احتیاط افتخاری. نشان صلیب ارزش نظامی، نشان شوالیه دپالم آکادمیک.

۲- آثار منتشره وی دربارهٔ خاورمیانه، افریقای شمالی، جهان اسلام و مدیترانه:

الف - کتابها و رساله‌های اصلی

- ۱- «مشارکت در مطالعات ژئومورفولوژی (زمین ریخت‌شناسی) سلسله جبال توروس غربی و جلگه‌های ساحلی آن»، مجلهٔ جغرافیای آلپ (Revue de Geographie Alpine)، ۱۹۵۶، صفحات ۶۰۹ تا ۶۸۵. ۷ تصویر، VIII تابلو، عکس (ترجمه برای دکتری علوم انسانی).
- ۲- «جهان اسلام، رساله در باب جغرافیای مذهبی»، پاریس ۱۹۵۷، نشر دانشگاهی فرانسه، ۱۴۶ صفحه (از مجموعه اساطیر و مذاهب، شماره ۳۴). ترجمهٔ انگلیسی به همراه تجدید نظر و مطالب اضافه شده زیر عنوان The World Of Islam، ۱۹۵۹، انتشارات دانشگاه کرنل.
- ۳- «از دشت پامفیلیه تا دریاچه‌های پیسیدیه: زندگی ایلاتی و زندگی روستایی»، چاپ پاریس ۱۹۵۸، از انتشارات آدرین مزون نوو، ۴۹۵ صفحه، ۵۷ تصویر خارج از متن، ۶۴ نقشه، عکس (کتابخانه آثار باستانشناسی و تاریخی انستیتوی باستانشناسی فرانسه در استانبول، III) (ترجمه برای دکتری علوم انسانی).
- ۴- «دهکده‌های جدید الجزایری: اطلس بلیدن، شنوا، متیجای غربی»، چاپ پاریس ۱۹۶۱، انتشارات دانشگاهی فرانسه، ۱۲۴ صفحه، ۱۴ تصویر، ۱۶ نقشه، عکس (انتشارات دانشکده ادبیات و علوم انسانی الجزیره XXXIX).
- ۵- «مطالعاتی دربارهٔ جغرافیای انسانی شمال ایران»، چاپ پاریس ۱۹۶۴، C.N.R.S (مرکز ملی تحقیقات علمی)، ۷۹ صفحه، ۲۴ تصویر، ۱۶ نقشه - عکس (رساله‌ها و اسناد IX، ۴).

ترجمه فارسی این کتاب زیر عنوان «مطالعاتی درباره جغرافیای انسانی شمال ایران»، چاپ اول، مشهد، ۱۳۴۹ شمسی (۱۹۷۰)، دانشکده ادبیات و علوم انسانی مشهد، چاپ دوم ۱۳۵۸، ۱۹۳ صفحه، ۲۴ تصویر XVI نقشه - عکس به چاپ رسیده است.

۶- «مبانی جغرافیایی تاریخی اسلام»، پاریس ۱۹۶۸، انتشارات فلمازیون، ۴۴۲ صفحه، ۱۲ تصویر، XVI نقشه - عکس (کتابخانه جدید علمی)، ترجمه آلمانی با تجدیدنظر و مطالب اضافی با تجدید چاپ زیر عنوان *Kulturgeographische Grundlagen der Islamischen Geschichte* چاپ زوریخ ۱۹۷۵، انتشارات آرتمیس، ۵۴۴ صفحه (کتابخانه خاور زمین).

۷- «مناطق حاره‌ای خشک و مناطق نزدیک به آن» (با همکاری پ. رونیون P.Rognon) پاریس، انتشارات آرمان کولن ۱۹۷۰، ۴۸۷ صفحه، ۴۰ تصویر، XVI نقشه - عکس.

۸- «مدیترانه شرقی و خاورمیانه» در اثری با عنوان: جغرافیای منطقه‌ای، شماره ۱، نوشته ماربل. ژ. برون - دولامار، پیردوفوتتن، آندسه ژورنو، چاپ پاریس ۱۹۷۵ (دایرةالمعارف پلیاد ۳۹)، صفحات ۱۲۲ تا ۲۹۵.

۹- «جغرافیای تاریخی فرانسه» *Geographie historique de la France*، انتشارات فایارد سال ۱۹۸۸، ۶۳۵ صفحه، با همکاری پل کلاوال.

۱۰- «ملتهای پیامبر» *Les nations du Prophète*، انتشارات فایارد، سال ۱۹۹۳، ۸۹۴ صفحه. (این کتاب یکی از ماندگارترین اثرهای جغرافیایی درباره مسایل جغرافیای سیاسی دنیا و اسلام خواهد بود. در این اثر بیش از ۱۳۵۰ رفرنس استفاده شده است که در نوع خود بی نظیر است.)

۱۱- «آب برف، ولرم و خنک» *L'eau de neige le tiède et le frais*، انتشارات فایارد سال ۱۹۹۵، ۴۷۴ صفحه.

۱۲- «اقلیتها در اسلام، جغرافیای سیاسی و اجتماعی» *Minorités en Islam. Geographie Politique et social*، انتشارات فلمازیون، سال ۱۹۹۷، ۵۲۴ صفحه.

ب - آثار و نوشته‌های مشترک

۱۳- «چشم‌اندازهای زراعی منطقه مدیترانه» در کتاب: ساختارهای زراعی و چشم‌اندازهای

روستایی، پژوهشهای فرانسوی در طول ربع قرن، نوشته: ا. ژوئیار، آ. منیه، ایکس. دوپلانول، ژ. سوته. چاپ نانسی ۱۹۵۷، دانشکده ادبیات، ۱۸۸ صفحه (رسالات سالنامه شرق شماره ۱۷)، صفحات ۹۸ تا ۱۱۷، به همراه سه تصویر.

۱۴- «جنبه‌های چند از کوه‌نشینی در آناتولی و ایران» در کتاب: جغرافیا از دیدگاه محیط‌زیست انسانی، با ویراستاری اس. ار. ایروژ. ار. جی. جونز، چاپ لندن ۱۹۶۶، انتشارات ادوارد آرنولد. صفحات ۲۹۱ تا ۳۰۸، ۴ تصویر، ۶ عکس.

۱۵- «صناعت و کارهای دستی مناطق خشک در مقیاس کوچک»، در اثری با نام: سرزمینهای خشک در برآوردی از دیدگاه جغرافیا، لندن ۱۹۶۶، انتشارات میثون، صفحات ۲۷۳ تا ۲۸۵، ۲ عکس.

۱۶- «جغرافیای اسکان» در کتاب: سرزمین ایران، از کتابهای با ویراستاری دبلیو. بی. فیشر، چاپ انتشارات دانشگاه کمبریج، صفحات ۴۰۹ تا ۴۶۱، ۹ تصویر.

۱۷- «تحول کوچ‌نشینی در آناتولی و ایران» مطالعات تطبیقی در اثری با نام: *Viehwirtschaft Und Hirtenkultur, Ethnographische Studien* (دامداری و دامپروری، مطالعات مردم‌شناسی)، بوداپست ۱۹۶۹، آکادمی کیادو، صفحات ۶۹ تا ۹۳، ۴ نقشه.

۱۸- «محدوده جغرافیایی: سرزمینهای لاودیسه - دونیزلی»، صفحات ۳۹۱ تا ۴۱۹ در اثری با نام: لاودیسه دولیکوس، جایگاه الهه آب، مبارزات ۱۹۶۳-۱۹۶۱، با ویراستاری ژ. گانیه، کبک - پاریس، انتشارات دانشگاه لاوال - ا. دو. بوکار ۱۹۶۹، (یک تصویر)

۱۹- «انفجار جمعیت و زندگی در کوهستان به همراه اشاره‌های ویژه‌ای به کمربند آلپ - هیمالیا» در اثری با نام: جغرافیا و جهانی با جمعیت رو به رشد (*Geography and a Crowding World*) با ویراستاری دبلیو، زلینسکی، ال. ای. کوزینسکی، آر. ام. پروترو، چاپ آکسفورد - لندن ۱۹۷۰، نشر دانشگاهی آکسفورد، صفحات ۲۳۵ تا ۲۴۸، به همراه دو تصویر.

۲۰- «وضعیت جغرافیایی» در کتابی با نام: تاریخ اسلام کمبریج (*The Cambridge History Of Islam*) با ویراستاری پی. ام. هولت، ای. کی. اس. لمبتون، بی. لوئیس، چاپ انتشارات دانشگاه کمبریج ۱۹۷۰، ج II صفحات ۴۴۳ تا ۴۶۸، متن فرانسه آن که کمی خلاصه شده با نام «اسلام و

جغرافیا» در بولتن انجمن فرانسه - ژاپن برای علوم محض و کاربردی، شماره ۱۸، سال ۱۹۷۱، صفحات ۱۶۲ تا ۱۹۹ به چاپ رسیده است.

۲۱- «تنوع منطقه‌ای و ساختار اجتماعی در شمال آفریقا و خاورمیانه، نگرشی جغرافیایی» در اثری با نام: سیاستهای روستایی و تغییرات اجتماعی در خاورمیانه.

(*Rural politics and Social change in the Middle East*)، با ویراستاری ریچارد آنتون و ایلیا هاریک، چاپ ۱۹۷۲، انتشارات دانشگاه ایندیانا، صفحات ۱۰۳ تا ۱۱۷.

۲۲- «توزیع جغرافیایی پیروان مذهب شیعه در آناتولی» در اثری با نام: سنتهای مذهبی و سنتهای وابسته به مذهب ملت‌های آلتایی (*Traditions Religieuses et Para-Religieuses des Peuples Altaïques*)، با ویراستاری ایرن ملیکوف. چاپ پاریس ۱۹۷۲، انتشارات دانشگاهی فرانسه، صفحات ۱۰۳ تا ۱۰۸.

۲۳- «نقطه عطفی میان اروپا و ایران: شراب شیراز» در اثری با نام: ایران *IRAN* با ویراستاری د. بوگدانویچ و ژ. ال. باکه - گرامون، چاپ پاریس ۱۹۷۲، انتشارات شرق‌شناسان فرانسه (از مجموعه: هفت اقلیم).

۲۴- «جغرافیای انسانی تطبیقی کوهپایه‌های مناطق دور افتاده» در کتابی با نام: *Plemonturile*، چاپ بخارست، ۱۹۷۳، مرکز نشر دانشگاهی بخارست، صفحات ۲۴۷ تا ۲۶۵.

۲۵- «صحرا، محدوده جغرافیایی تجربیات مذهبی» در اثری با نام: جلسه‌های کنفرانس پیرامون «عارفان صحرا در مذهب اسلام، یهود و مسیح»، برگزار شده از ۲۸ ژوئیه تا ۳ اوت سال ۱۹۷۴، از انتشارات مجمع دوستان سنانک، ۱۹۷۵، صفحات ۵ تا ۱۶.

۲۶- «ملاحظه‌هایی پیرامون دو بازار بادغیس: قلعه‌نو و بالامرغاب» در اثری با نام: *Aktuelle Probleme der Regionalentwicklung und Stadtgeographie Afghanistans*, Meisenheim am Glan.

چاپ ۱۹۷۶ (*Afghanische Studien*, 14) صفحات ۱۴۶ تا ۱۵۱، به همراه دو تصویر.

۲۷- «جنبه‌های کلی کوچ‌نشینی در ایران و افغانستان»، در سمیناری پیرامون کوچ‌نشینی در آسیای مرکزی، برن ۱۹۷۷، کمیسیون ملی سویس برای یونسکو، ص ۳۷ تا ۵۰.

ج - مقاله‌های ارسالی به گاهنامه‌ها و کنگره‌ها

۲۸- «غارنشینی در منطقه بوردور» (*Burdur Çevresinde Mağura Yerleşim Tipleri*)، مجله

جغرافیایی ترکیه، شماره‌های ۱۱-۱۲، سال ۱۹۴۹، صفحات ۱۴۲-۴۶، به همراه دو تصویر، ۱۸ عکس (به زبان ترکی و خلاصه شده به زبان فرانسه).

۲۹- «بلوط از گونه والونه (بلوط متوسط القامه)»، سالنامه جغرافیایی ۱۹۵۰، صفحات ۱۲۶ تا ۱۲۹.

۳۰- «کوچ دامداران به ییلاق و بهره‌برداری از کوهستانها در پیزیدی»، بولتن انجمن جغرافیای فرانسه، شماره‌های ۲۰۸-۲۰۹، مارس- آوریل ۱۹۵۰، صفحات ۸۱ تا ۸۸، به همراه دو تصویر.

۳۱- «نگهداری گله در دشت پامفیلین»، بولتن انجمن جغرافیای فرانسه، شماره ۲۱۲-۲۱۳، نوامبر- دسامبر ۱۹۵۰، صفحات ۱۲۹ تا ۱۳۷، به همراه دو تصویر.

۳۲- «گفتاری پیرامون شکل زمین در منطقه دریاچه‌های پیزیدین»، گزارش جلسه‌های آکادمی علوم، شماره ۲۳۰، سال ۱۹۵۰، صفحات ۹۸۴ تا ۹۸۶.

۳۳- «واحه‌های طبیعی و انواع حیات در منطقه کارستیک واقع در جنوب اگریدیر»، نشریه انستیتو جغرافیای دانشگاه استانبول، شماره ۲، سال ۱۹۵۱، صفحات ۱۱۳ تا ۱۲۶، به همراه یک تصویر و ۱۰ عکس (به زبان ترکی، خلاصه شده به زبان فرانسه).

۳۴- (با همکاری آ. آردل) «گلچوک نزدیک اسپارتا، مطالعات ژئومورفولوژیک (زمین ریخت‌شناسی)»، منتشر شده در: مجله دانشکده علوم دانشگاه استانبول، سری ب، شماره XVI سال ۱۹۵۱، صفحات ۷۵ تا ۸۲، به همراه یک تصویر و یک نقشه - عکس.

۳۵- «زمینهای شیب‌دار دشت پامفیلین و تجدید جوانی سلسله جبال توروس بعد از دوران یخچالها» در کتابی به مناسبت: پنجاهمین سالگرد لابراتوار جغرافیایی رن، تقدیم به امانوئل دومارتون، چاپ رن، ۱۹۵۲، صفحات ۴۲۰ تا ۴۲۸، به همراه سه تصویر.

۳۶- «مقاله‌ای پیرامون شبکه هیدروگرافیک (آب نگاری) و آخرین مراحل برافراشته شدن سلسله جبال توروس غربی»، گزارشهای جلسات آکادمی علوم، شماره ۲۳۴، سال ۱۹۵۲، صفحات ۱۳۸۶ تا ۱۳۸۸.

۳۷- «مهاجرت‌های کارگری در ترکیه»، در مجله جغرافیای آلپ، سال ۱۹۵۲، صفحات ۵۸۳

تا ۶۰۰، به همراه یک تصویر.

- ۳۸- «اشکال یخچالها در ساندراس داغ و محدوده برفهای همیشگی دوران کواترنر (دوران چهارم زمین‌شناسی) در منطقه جنوب غربی آناتولی» منتشر شده در: گزارش کوتاه جامعه زمین‌شناسان فرانسه: سال ۱۹۵۳، صفحات ۲۶۳ تا ۲۶۵.
- ۳۹- «مرزهای باستانی و کنونی بیشه‌زارهای مدیترانه در آسیای صغیر»، بولتن انجمن جغرافیادانهای فرانسه، شماره ۲۴۰-۲۳۹، سال ۱۹۵۴، صفحات ۴ تا ۱۴، به همراه سه تصویر.
- ۴۰- «کوه‌نشینی در ساندراس داغ»، در: مجله جغرافیای آلپ، صفحات ۶۶۵ تا ۶۷۳، به همراه دو تصویر و ۲ نقشه - عکس.
- ۴۱- «برجستگی‌های یخچالی ساندراس داغ» (منطقه کاری جنوبی، ترکیه آسیا) در: اسناد چهارمین کنگره همکاری‌های بین‌المللی برای تحقیق درباره دوران چهارم زمین‌شناسی (INQUA)، رم، پیزا، ۱۹۵۳، ج ۱، رم ۱۹۵۶، صفحات ۹۹ تا ۱۰۷، به همراه دو تصویر و ۶ عکس.
- ۴۲- «وضعیت سنگهای تراورتن تحت‌الارضی سلسله جبال توروس در آناتولی غربی از نگاه چینه‌شناسی و مفهوم مورفولوژیک (ریخت‌شناسی)». همان کتاب، ج ۱، صفحات ۴۶۷ تا ۴۷۱، به همراه سه تصویر.
- ۴۳- «عقب‌نشینی درختان زیتون از اعصار باستان تا کنون در دشتهای مرتفع ناحیه شرقی کشور مغرب» (باهمکاری تابوتو M. Tabuteau)، مجله ماورای بحار (Cahiers d'Outre - Mer) سال ۱۹۵۶، صفحات ۴۱۲ تا ۴۱۵.
- ۴۴- «یادداشت‌هایی درباره دشت اوزوملو» (با همکاری اچ. ایناندیک H. Inandik)، مجله جغرافیای ترکیه، شماره ۱۶-۱۵، سال ۱۹۵۶، صفحات ۱۸۱ تا ۱۸۳، به همراه یک تصویر.
- ۴۵- «زندگی در جبال سهند (آذربایجان ایران)»، بولتن انجمن جغرافیادانهای فرانسه، شماره ۲۷۱-۲۷۲، ژانویه - فوریه ۱۹۵۸، صفحات ۷ تا ۱۶، به همراه دو تصویر.
- ۴۶- «چشم‌انداز شهرنشینی در اسلام» میزگرد ژوئن ۱۹۵۸، صفحات ۱۲۱ تا ۱۳۲ (ترجمه اسپانیولی آن در مجله استواریو Estuario شماره ۵۰۴، اوت ۱۹۵۹، صفحات ۲۷ تا ۳۷).
- ۴۷- «محدوده یخهای دوران چهارم زمین‌شناسی در سلسله جبال یاشیل‌گل داغ (آناتولی

جنوب غربی))، (با همکاری اچ. ایناندیک (H. Inandik)، مجله انستیتو جغرافیای دانشگاه استانبول، شماره ۴، سال ۱۹۵۸، صفحه ۳۳ تا ۳۵.

۴۸- «از کوهپایه‌های تهران تا دریای خزر: ملاحظاتی پیرامون جغرافیای انسانی شمال ایران»، بولتن انجمن جغرافیای فرانسه شماره ۲۸۵-۲۸۴، مه-ژوئن ۱۹۵۹، صفحات ۵۷ تا ۶۴.

۴۹- «جغرافیا، سیاست و کوچ‌نشینی در آناتولی»، در: مجله بین‌المللی علوم اجتماعی، سال ۱۹۵۹، صفحات ۵۴۷ تا ۵۵۴.

۵۰- «پژوهشی پیرامون زندگی در کوه‌های جنوب غربی آناتولی»، (با همکاری اچ. ایناندیک)، مجله جغرافیای آلپ، سال ۱۹۵۹، صفحات ۳۹۰-۳۷۵، همراه ۳ تصویر، ۲ نقشه-عکس. ۵۱- «توسعه و مسایل کشاورزی در ترکیه»، مجله جغرافیایی لیون، سال ۱۹۶۰، صفحات ۹۱ تا ۱۰۳، به همراه ۵ تصویر.

۵۲- «لیقوان، دهکده‌ای در کوه‌های آذربایجان ایران»، مجله جغرافیایی لیون، سال ۱۹۶۰، صفحات ۳۹۵ تا ۴۱۸، به همراه ۶ تصویر و ۹ نقشه-عکس.

۵۳- «انفجار جمعیت و رشد زندگی در سلسله جبال شمالی ایران»، در: بولتن جامعه جغرافیای ایتالیا، سال ۱۹۶۰، صفحات ۱ تا ۱۷، به همراه ۱ تصویر و ۸ عکس.

۵۴- «تغییرات جدید در شکل اماکن مسکونی و چشم‌انداز روستایی در الجزیره»، مجله ماورای بحار، سال ۱۹۶۰، صفحات ۳۵۵ تا ۳۶۵، به همراه چهار عکس.

۵۵- «تشکیل جمعیت مسلمان در بلیدا» (شهری در الجزیره. م.)، مجله جغرافیایی لیون، سال ۱۹۶۱، صفحات ۲۱۹ تا ۲۳۰، به همراه ۶ تصویر و ۴ نقشه-عکس.

۵۶- «دهکده‌های جدید الجزایر»، سالنامه جغرافیایی، سال ۱۹۶۱، صفحات ۲۴۳ تا ۲۵۱، به همراه ۸ تصویر و عکس.

۵۷- «کوششی جهت شناخت لهجه‌های روستایی آذری» (با همکاری لویی بازن)، مجله آسیایی، سال ۱۹۶۱، صفحات ۴۱۱ تا ۴۲۵، به همراه یک تصویر.

۵۸- «ویژگی‌های کلی زندگی کوه‌نشینی در خاور نزدیک و افریقای شمالی»، سالنامه جغرافیایی، سال ۱۹۶۲، صفحات ۱۱۳ تا ۱۳۰.

۵۹- «یخچالهای کنونی، مرز برفهای دائمی و فرورفتگی محدوده برفها متعلق به دوران چهارم زمین‌شناسی در ارتفاعات قره‌گل» (سلسله جبال پوتتیک، ترکیه)، (با همکاری ت. بیلگین T. Bilgin)، گزارش جلسات آکادمی علوم، شماره ۲۵۴، سال ۱۹۶۲، صفحات ۱۶۵۹ تا ۱۶۶۱.

۶۰- «نقشه حدود و مرز برفهای دائمی دوران چهارم زمین‌شناسی در جنوب غربی آسیای صغیر»، مجله جغرافیای آلپ، سال ۱۹۶۲، صفحات ۲۵۷ تا ۲۶۱، به همراه دو تصویر.

۶۱- «مزارع باز باستانی مدیترانه و خاور نزدیک»، مجموعه گفتگویی پیرامون جغرافیای زراعی که به افتخار بیست و پنجمین سال تدریس پروفسور مینیه Meynier در دانشکده ادبیات رن از ۲۳ تا ۲۴ نوامبر ۱۹۶۳ بر پا شد، صفحات ۹ تا ۳۴، به همراه ۲ تصویر.

۶۲- «از میان سلسله جبال پوتتیک: درختکاری ساحلی و زندگی در کوهستان»، بولتن مجمع جغرافیدانهای فرانسه، شماره ۳۱۱-۳۱۲، سال ۱۹۶۳، صفحات ۲ تا ۱۲، به همراه دو تصویر.

۶۳- «پیرامون جغرافیای منطقه یون» (در آسیای صغیر. م. I-II) «گردو» های موسنیک Mossyneques. II- خالیها: آیا این نام یک ملت است یا برتری یک حرفه است؟)، مجله آسیایی، سال ۱۹۶۳، صفحات ۲۹۳ تا ۳۰۹.

۶۴- «خطوط کلی چگونگی بهره‌برداری از خاک در ایران» منتشر شده در: سمپوزیوم بهره‌برداری از زمین در اقلیمهای نیمه‌خشک مدیترانه‌ای، یونسکو IGU، ایراکلیون (یونان) نوزدهم تا بیست و ششم سپتامبر ۱۹۶۲ (تحقیق پیرامون مناطق خشک شماره XXVI)، پاریس سال ۱۹۶۴، صفحات ۹۵ تا ۹۹.

۶۵- «نکاتی پیرامون ناحیه سیماو SIMAV (آناتولی غربی)»، مجله جغرافیایی شرق، سال ۱۹۶۴، صفحات ۳۹۹ تا ۴۱۳، به همراه ۸ تصویر.

۶۶- «یخچالها و حواشی آنها در ارتفاعات قره‌گل (سلسله جبال یون واقع در ترکیه) در دوران چهارم زمین‌شناسی و عصر حاضر»، (با همکاری ت. بیلگین)، مجله جغرافیای آلپ، سال ۱۹۶۴، صفحات ۴۹۷ تا ۵۱۳، به همراه ۵ تصویر و ۴ نقشه - عکس (متن ترکی آن که کمی مفصلتر است در مجله انستیتو جغرافیای دانشگاه استانبول، شماره ۱۲، سال ۱۹۶۱، صفحات

۱۲۷ تا ۱۴۶، به همراه تصویر و دو عکس به چاپ رسیده است).

۶۷- «کوچ‌نشینها، استپ و جنگل در آناتولی»، نشریه جغرافیا، *Geographische Zeitschrift*

سال ۱۹۶۵، صفحات ۱۰۱ تا ۱۱۶، به همراه دو تصویر.

۶۸- «چشم‌اندازی از کویا [جای نگهداری ساقه‌های شالی پس از درو] در روستای

حاشیه دریای مازندران، منتشره در: پژوهشهای روستایی، شماره ۱۶، سال ۱۹۶۵، صفحات

۱۱۰ تا ۱۱۶، به همراه دو تصویر و ۴ عکس.

۶۹- «مفهوم جغرافیایی کتاب ددکورکوت Dede Korkut»، مجله آسیایی، سال ۱۹۶۶،

صفحات ۲۲۵ تا ۲۴۴.

۷۰- «سیاهها و سفیدها: مقاله‌ای پیرامون تضاد اجتماعی در آسیای مرکزی»، مجله

آسیایی، سال ۷، سال ۱۹۶۷، صفحات ۱۰۷ تا ۱۱۶.

۷۱- «تجارت قدیمی برف در گرس: برف آژاکسیو و برف باستیا»، نشریه: مدیترانه، سال

۱۹۶۸، شماره ۱، صفحات ۵ تا ۲۲، به همراه یک تصویر.

۷۲- «انفجار جمعیت و زندگی کوه‌نشینی (بویژه در کمربند آلپ - هیمالیا)»، مجله

جغرافیای آلپ، سال ۱۹۶۸، صفحات ۵۳۱ تا ۵۵۱، به همراه یک تصویر.

۷۳- «تابودی جنگلها در ایران»، سالنامه جغرافیایی، سال ۱۹۶۹، صفحات ۶۲۵ تا ۶۳۵.

۷۴- «مقاله‌ای درباره گاو بارکش در خاور نزدیک و افریقای شمالی»، روزنامه اقتصاد و

تاریخ اجتماعی مشرق، شماره XII، سال ۱۹۶۹، صفحات ۲۹۸ تا ۳۲۱، به همراه دو تصویر.

۷۵- «اصول جغرافیایی شهری در آسیای صغیر»، مجله جغرافیای شرق، سال ۱۹۶۹،

صفحات ۲۴۹ تا ۲۶۸ (۲ تصویر).

۷۶- «مقاله‌ای پیرامون جغرافیای تاکستان در جهان اسلام»، صفحات ۱۴۷ تا ۱۵۰ در:

اسناد گفتگوهای چندجانبه پیرامون جغرافیای زراعی، مادرید ۲۳ تا ۲۷ مارس ۱۹۷۱: جوامع

روستایی مدیترانه‌ای، چاپ اکس آن پرووانس ۱۹۷۲ (انستیتوی جغرافیای اکس آن پرووانس،

مرکز مطالعات و پژوهشهای جغرافیایی مدیترانه، III).

۷۷- «اشاره‌هایی پیرامون تجارت برف در افریقای شمالی، در مغرب و صحرا: مطالعات

جغرافیایی تقدیم شده به ژان دپوا (Jean Despois)، پاریس ۱۹۷۳، جامعه جغرافیایی، صفحات ۳۲۱ تا ۳۲۳.

۷۸- «مقاله‌ای پیرامون مرز ترکمنستان در افغانستان»، مجله جغرافیای شرق، سال ۱۹۷۳، صفحات ۱ تا ۱۶، به همراه ۳ تصویر و ۸ عکس.

۷۹- «آنکارا: نکاتی چند درباره رشد یک شهر بزرگ»، مجله جغرافیای شرق، سال ۱۹۷۳، صفحات ۱۸۷-۱۵۵، همراه ۱۵ تصویر و ۸ عکس (با همکاری بثاتریس بریلیون و آن-ماری ابران).
۸۰- «نمای کلی تجارت برف در مدیترانه و در خاورمیانه»، بولتن انجمن جغرافیایی، ایتالیا، سال ۱۹۷۳، صفحات ۳۱۵ تا ۳۳۹.

۸۱- «تجارت برف در افغانستان»، مجله جغرافیایی آلپ، سال ۱۹۷۴، صفحات ۲۶۹ تا ۲۷۶، به همراه یک تصویر.

۸۲- «عناصر بومی و عناصر ترکی-مغولی در جغرافیای شهری ایران و افغانستان»، بولتن جامعه جغرافیای فرانسه، شماره ۴۱۷-۴۱۸، مه-ژوئن ۱۹۷۴، صفحات ۱۴۹ تا ۱۶۰، همراه یک تصویر.

۸۳- «وجوه عناصر عثمانی در چهره جغرافیایی لیبی»، بولتن جامعه جغرافیای فرانسه، شماره ۴۲۹-۴۳۰، نوامبر-دسامبر ۱۹۷۵، صفحات ۳۵۳ تا ۳۶۳، به همراه چهار تصویر.

۸۴- «نابودی جنگلها در خاورمیانه: مراحل و روند آن»، منتشره در: توسعه بیابانهای بی آب و علف در جنوب صحرا، گفتگوهای چندجانبه *Nouakchott* برگزار شده از ۱۷ تا ۱۹ دسامبر ۱۹۷۳، داکار-آبیجان ۱۹۷۶، انتشارات جدید افریقای، صفحات ۱۰۲ تا ۱۰۵.

۸۵- «جمعیت‌پذیری مجدد دره سفلی مرغاب افغانستان»، مجله استودیا ایرانیکا، سال ۱۹۷۶، صفحات ۲۷۹ تا ۲۹۰، به همراه سه تصویر.

۸۶- «پیشرفتهای جدید زراعی در کفرا»، مجله اکتاژنوگرافیکا، شماره ۲۹، ژانویه ۱۹۷۷، صفحات ۱۳ تا ۲۴، به همراه دو تصویر و ۴ نقشه-عکس. (متن خلاصه شده‌ای از این مقاله، بدون عکس، در مجله: دامپروری در مدیترانه غربی، اسناد گفتگوهای بین‌المللی انستیتوی پژوهشهای مدیترانه‌ای، مه ۱۹۷۶ به چاپ رسیده است). پاریس، مرکز ملی تحقیقات علمی،

سال ۱۹۷۷، صفحات ۲۶۳ تا ۲۶۷، زیر عنوان: پروژه‌های فشرده برای دامپروری در کفرا.
 ۸۷- «برفی که از سالنگ می‌آید»، افغانستان ژورنال، سال ۱۹۷۷، صفحات ۷۴ تا ۷۵ (با همکاری فرانسوادنیزو).

۸۸- «شراب افغانستان و هیمالیای غربی»، مجله جغرافیایی شرق، سال ۱۹۷۷، صفحات ۳ تا ۳۶ به همراه یک تصویر.

۸۹- «عمران و آبادی دژه گولاک (افغانستان مرکزی)»، مجله جغرافیایی شرق، سال ۱۹۷۷، صفحات ۵۷ تا ۷۱، همراه ۳ تصویر و چهار نقشه - عکس. (با همکاری فرانسوادنیزو و حبیب حیدر).
 ۹۰- ژئوگرافیکا پوتیکا III: ریشه‌های زبان اردو در مقاله‌ای با نام:

Quand le crible était dans la paille به احترام پرتف نایلی بوراتاو، پاریس ۱۹۷۸، انتشارات مزون نو و لارزو، صفحات ۳۲۱ تا ۳۳۳، به همراه یک تصویر.

د- همکاریها

۹۱- همکاری با کتابشناسی جغرافیایی بین‌المللی با عنوان ترکیه (شماره ۵۸ به بعد، سال ۱۹۴۸)، ایران (شماره ۶۱ به بعد، سال ۱۹۵۴-۵۵)، افغانستان (شماره ۵۸ به بعد، سال ۱۹۵۷).

۹۲- گزارش سالانه: چادر نشینان و شبانان (از سال ۱۹۶۱ در مجله جغرافیایی شرق).

۹۳- همکاری با دایرة المعارف اسلامی (چاپ دوّم لیدن)، از سال ۱۹۶۳ به بعد، واژه‌های: گاورداغلری، جیرزون، گوکسو، گوموش خان، حمید، قره‌دیز، قره‌حصار و بیش از ۱۵۰ واژه دیگر.

۹۴- مدیریت و ویراستای بخش اعظم راهنمای ترکیه، چاپ ژنو، پاریس، ۱۹۶۵.

۹۵- همکاری وسیع با راهنمای ایران، همان، سال ۱۹۶۶.

۹۶- همکاری با راهنمای مصر (۱۹۶۹) و الجزایر (۱۹۷۳).

۹۷- همکاری با دایرة المعارف جهانی، پاریس، از سال ۱۹۶۸ به بعد. واژه‌های: آسیای جنوب غربی، ایران، اسرائیل، ترکیه و در Thesaurus - Index واژه‌های: آبادان، آذربایجان، بلوچستان، شیراز، فارس، گوبی، گرگان، گیلان، حیفا، اصفهان، بیت المقدس، خراسان، خوزستان، کردستان، لرستان، مشهد، مازندران، نگو (نقب)، تبریز، تهران، تل آویو و دهها واژه دیگر.

۹۸- همکاری با دایرةالمعارف بزرگ الفبایی لاروس، چاپ پاریس، در سال ۱۹۷۰ به بعد، واژه‌های: آبادان، عدن، افغانستان، حلب، امان، آنکارا، عربستان، عربستان سعودی، بغداد، بحرین، بیروت، شیراز، قبرس، دمشق، ایران، عراق، اصفهان، اسرائیل، استانبول، ازبک، بیت‌المقدس، اردن، اردنی، کابل، کویت، لبنان، مسقط و عمان، مکه، خاورمیانه، قطر، ریاض، سوریه، تبریز، تهران، تل‌آویو، تریپولی، شیخ‌نشینهای خلیج فارس، ترکیه، یمن، یمن جنوبی و دهها واژه دیگر.

۹۹- همکاری با دایرةالمعارف آلفا «میلیون»، چاپ پاریس- نوآرا: واژه‌های ترکیه، عراق، ایران (۱۹۷۰-۱۹۷۱) و واژه‌های دیگر.

۱۰۰- عضو اصلی دایرةالمعارف ایرانیکا: نوشتن بیش از ۱۰۰ واژه تا سال ۱۹۹۸.

۱۰۱- مقاله‌های گوناگون در مجله ژئوگرافیا، علم- پیشرفت، (Science - Progrès)، مجله سیاسی و پارلمانی و دهها مجله دیگر.

ه- یادداشتهای استنتاجی و گزارشهای اصلی

۱۰۲- «مبنای سفر و داردانل»، سالنامه جغرافیایی، سال ۱۹۴۹، صفحات ۱۵۶ تا ۱۵۸.

۱۰۳- «آشناسی سفر و تبادلات دریای سیاه - مرمره» سالنامه جغرافیایی، سال ۱۹۴۹، صفحات ۲۴۷ تا ۲۴۹.

۱۰۴- «زندگی شبانی در قفقاز و زندگی شبانی در آتاتولی»، مجله جغرافیای آلب.

۱۰۵- «روستاهای قلعه‌ای ایران و آسیای مرکزی»، سالنامه جغرافیایی، سال ۱۹۵۸، صفحات ۲۵۶ تا ۲۵۸.

۱۰۶- «قوانین مالکیت زمین و زندگی روستایی در ایران قدیم»، با اقتباس از A.K.S.Lambton، سالنامه جغرافیایی، سال ۱۹۵۸، صفحات ۳۶۱ تا ۳۶۷.

۱۰۷- «کوه‌نشینان خاور نزدیک و میانه، مطالعات و کشفیات اخیر»، سالنامه جغرافیایی، سال ۱۹۶۰، صفحات ۱۹۴ تا ۱۹۹.

۱۰۸- «شهرهای خاور نزدیک و میانه»، سالنامه جغرافیایی، سال ۱۹۶۱، صفحات ۶۴۶ تا ۶۵۴.

- ۱۰۹- «اسلام در نمای جغرافیایی شبه جزیره ایبری»، مجله جغرافیایی پیرنه و جنوب غربی، سال ۱۹۶۲، صفحات ۲۷۴ تا ۲۸۱.
- ۱۱۰- «واحه اصفهان»، با اقتباس از پریدخت فشارکی، مجله جغرافیایی شرق، سال ۱۹۶۹، صفحات ۳۹۱ تا ۳۹۶، به همراه یک تصویر.
- ۱۱۱- «کابل و شبکه شهری افغانستان»، با اقتباس از زاک برا، مجله جغرافیایی شرق، سال ۱۹۷۳، صفحات ۱۸۹ تا ۱۹۷، به همراه ۹ تصویر.
- ۱۱۲- «تغییرات جزیره خارک» با اقتباس از پ. ک. یحیوی، مجله جغرافیایی شرق، سال ۱۹۷۷، صفحات ۹۳ تا ۹۷، به همراه ۱ تصویر و یک نقشه - عکس.
- ۱۱۳- «نموده‌هایی از جغرافیای اجتماعی آنکارا»، با اقتباس از: H. Bolot، مجله جغرافیایی شرق، سال ۱۹۷۷، صفحات ۹۹ تا ۱۰۷، به همراه ۶ تصویر.
- ۱۱۴- «بولتنهای بسیار مبسوطی درباره کتابشناسی خاورمیانه و افریقای سفید که در مجله جغرافیایی شرق به چاپ رسیده‌اند، سال ۱۹۶۹، صفحات ۴۰۱ تا ۴۰۸، نیز همان مجله سال ۱۹۷۳، صفحات ۲۰۰ تا ۲۲۴ و سال ۱۹۷۷، صفحات ۱۰۹ تا ۱۳۵.
- ۱۱۵- گزارشهای متعدد دیگری در سالنامه جغرافیایی، مجله جغرافیایی شرق، مطالعات روستایی، سالنامه شرق، ژئوفوروم، پاسیفیک و یوپون، سالنامه اقتصادی، جوامع، تمدنها، مطالعات خاورمیانه‌ای، عربیکا و جز اینها ... به چاپ رسیده‌اند.
- ی - انتشاراتی پیرامون سایر زمینه‌های جغرافیایی
- ۱۱۶- «تحول مورفولوژیک (ریخت‌شناسی) منطقه نیوزنی شمال»، منتشره در: چهارمین نشست مجمع فرانسوی برای پیشرفت علوم، پاریس، ۱۹۴۵، ج ۴، صفحات ۱۸۳ تا ۱۸۵.
- ۱۱۷- «مورفولوژی نیوزنی شمالی»، مجله انجمن جغرافیدانهای فرانسه، شماره ۱۷۵-۶، ژانویه - فوریه ۱۹۴۶، صفحات ۲ تا ۱۱، به همراه ۵ تصویر.
- ۱۱۸- «کاکائو در ساحل عاج، مطالعات جغرافیایی مستعمرات»، اطلاعات جغرافیایی، سال ۱۹۴۷، شماره ۲، صفحات ۵۰ تا ۵۷، به همراه دو تصویر و دو عکس.

۱۱۹- «مقاله‌ای پیرامون پیدایش چشم‌انداز روستایی مزارع باز، جغرافیا و تاریخ زراعی، اسناد گفتگوهای چندجانبه پیرامون ساختارهای زراعی و چشم‌اندازهای روستایی، برپاشده در نانسی از ۲ تا ۷ سپتامبر ۱۹۵۷، چاپ نانسی، ۱۹۵۹ (رساله شماره ۲۱ سالنامه شرق)، صفحات ۴۱۴ تا ۴۲۴. ۱۲۰- «توافق روستاها پیرامون مسأله آیش زمین»، مجله انجمن جغرافیدانهای فرانسه، شماره ۲۵۵-۵۶، ژانویه - فوریه ۱۹۵۶، صفحات ۳۹ تا ۴۰.

۱۲۱- «جغرافیا و توپونیمی (مطالعه منشأ اسم مناطق) در لورن»، (با همکاری ژ. لاکروا)، مجله جغرافیایی شرق، سال ۱۹۶۳، صفحات ۹ تا ۱۴، به همراه یک تصویر.

۱۲۲- مزارع باز با باغات گردو در جنوب شرقی حوضه پاریس (بورگونی نیوزنی شمالی، سانسورا)، مجله جغرافیایی شرق، سال ۱۹۶۵، صفحات ۴۷۳ تا ۴۸۲، همراه یک نقشه - عکس.

۱۲۳- «جهت‌گیری روستا - خیابانها در لورن»، (با همکاری ژ. پلتر و ام. توونن)، جغرافیایی شرق، سال ۱۹۶۵، صفحات ۳۴۵ تا ۳۴۷، به همراه دو تصویر.

۱۲۴- «ملاحظات آماری پیرامون مزارع مورب در لورن»، (با همکاری اف. هوئل گانگولف و ام. اف پیرکن)، مجله جغرافیایی شرق، سال ۱۹۶۶، صفحات ۹۷ تا ۱۰۰، به همراه یک تصویر و یک نقشه - عکس.

۱۲۵- «کشف یک گونه ابتدایی سقف سفالی (سبک رمی) در لورن»، (با همکاری اف. گودفرین)، مجله جغرافیایی شرق، سال ۱۹۶۶، صفحات ۲۸۷ تا ۲۸۹، همراه یک نقشه - عکس.

۱۲۶- «مرزهای شمال نقاط مسکونی روستایی منطقه لورن در:

H. Jäger, A. Krenzl, H. Uhlig, hrsgb, Beiträge zur Genese der Siedlungs-und Agrarlandschaft in Europa, Wiesbaden,

چاپ ۱۹۶۸، فرانزاشتیز (Erkundliches Wissen, 18)، صص ۱۶۳-۱۴۵، همراه ۱۸ تصویر و عکس. ۱۲۷- «پارک و چمنزار: اندیشه‌هایی پیرامون چشم‌اندازهای زراعی شمال امریکا»، نشریه جغرافیایی، سال ۱۹۶۸، صفحات ۲۱۳ تا ۲۱۹، به همراه ۴ عکس.

۱۲۸- «سگ چوپان: توسعه و مفهوم جغرافیایی یک شیوه دامداری»، مجله انجمن جغرافیدانهای فرانسه، شماره ۳۷۰، مارس ۱۹۶۹، صفحات ۳۵۵ تا ۳۶۸، به همراه ۲ تصویر.

- ۱۲۹- «توزیع جغرافیایی آثار باستانی گالو - رومن در منطقه لورن»، (با همکاری آپراردل)، مجله جغرافیایی شرق، سال ۱۹۶۹، صفحات ۱۷۷ تا ۱۸۰ (یک نقشه).
- ۱۳۰- «خانه‌های قدیمی روستایی: منطقه لورن»، نوروا، شماره ۶۳ مکرر، ژوئیه - سپتامبر ۱۹۶۹، صفحات ۳۱۵ تا ۳۳۶، به همراه ۱۴ تصویر و ۳ عکس. این متن با الحاقاتی چند با عنوان: «مبانی منازل مسکونی روستایی لورن» در: محل سکونت و چشم‌اندازهای روستایی اروپا، انتشارات اف. دوسار در لیژ، سال ۱۹۷۱ تجدید چاپ شده است (کنگره‌ها و نشستهای دانشگاه لیژ، ۵۸)، صفحات ۶۹ تا ۹۱، به همراه ۱۴ تصویر و ۳ عکس.
- ۱۳۱- «ساختارهای دانشگاهی و مطالب علمی: جغرافیای تاریخی فرانسه» منتشره در: تفکر جغرافیایی فرانسوی عصر حاضر، مجموعه‌ای که به افتخار پروفیسور آ. مینیه تدوین شده است، چاپ سن بریوک، سال ۱۹۷۲، انتشارات دانشگاه بروتانس، صفحات ۱۵۵ تا ۱۶۵.
- ۱۳۲- «جغرافیای تاریخی فرانسه» در: پیشرفت جغرافیای تاریخی، انتشارات آلن. آر. اچ. بیکر، نیوتون آبوت ۱۹۷۲، ایوید و چارلز، صفحات ۲۹ تا ۴۴، به همراه دو تصویر.
- ۱۳۳- «مرزهای منازل مسکونی روستایی نوع لورن در منطقه آلزاس»، انتشارات: ار. ا. بولتن و دی. مک‌کورت با نام: دشتهای مزارع و استقرار در اروپا، هالیوود، سال ۱۹۷۶، Ulster Folk and Transport Museum، صفحات ۱۵۲ تا ۱۶۱، به همراه ۸ تصویر و ۴ عکس (با همکاری ژان پوپولان).
- ۱۳۴- «عناصر مشخصه گونه‌های مختلف چشم‌اندازهای مزارع بسته»، (تاریخ، محیط زیست، اقتصاد)، منتشره در رن، سال ۱۹۷۶، INRA و CNRS، دانشگاه رن، صفحات ۷۹ تا ۸۵.
- ۱۳۵- «پیدایش چشم‌اندازهای زراعی در اروپا» در سمپوزیوم وادستونا، مجله جغرافیایی شرق، سال ۱۹۶۱، صفحات ۲۳۵ تا ۲۴۶.
- ۱۳۶- «ساختارهای زراعی اسکاندیناوی و چشم‌اندازهای روستایی سوئد مرکزی»، در سمپوزیوم وادستونا، سالنامه جغرافیایی، سال ۱۹۶۱، صفحات ۵۳۷ تا ۵۴۱.
- ۱۳۷- «چشم‌اندازهای زراعی و زندگی ناحیه‌ای جزایر ابرید خارجی»، سالنامه جغرافیایی، سال ۱۹۶۶، صفحات ۲۲۴ تا ۲۳۱، به همراه ۲ تصویر و ۶ عکس.

- ۱۳۸- «ساختارهای زراعی اروپای شمال غربی در سمپوزیوم Bangor Leicester»، مجله جغرافیایی شرق، سال ۱۹۶۶، صفحات ۱۰۹ تا ۱۱۴، به همراه ۴ عکس.
- ۱۳۹- «سمپوزیوم Würzburg پیرامون پیدایش مناطق مسکونی و چشم‌اندازهای روستایی در اروپا»، مجله جغرافیایی شرق، سال ۱۹۶۹، صفحات ۱۸۱ تا ۱۸۵، به همراه ۴ عکس.
- ۱۴۰- «همالیای کومائون»، سالنامه جغرافیایی، سال ۱۹۷۰، صص ۱۹۳-۱۹۰، همراه ۴ عکس.
- ۱۴۱- «گفتاری پیرامون چشم‌اندازهای زراعی فراهم شده از گفتگوهای چند جانبه: لیژ، بلفاست، پروز»، مجله جغرافیایی شرق، سال ۱۹۷۵، صفحات ۲۹۳ تا ۲۹۶.
- ۱۴۲- «شبکه شهری و انتخاب حیوانات: یک راه‌حل جدید برای مسأله بز آنقوره»، مجله جغرافیا، سال ۱۹۷۵-۷۷، صفحات ۱۹۶-۱۷۹.
- ۱۴۳- «ترکیه» (کتاب)، سال ۱۹۸۱، پاریس.
- ۱۴۴- «مبانی جغرافیای فرهنگی آسیای صغیر» مجله جغرافیایی شرق، ۱۹۸۲، صص ۱۸-۱.
- ۱۴۵- «آبادان مدرن» دایرةالمعارف ایرانیکا، صفحات ۵۷-۵۳.
- ۱۴۶- «خانه‌های چندطبقه یک مسأله منطقه‌ای در دنیای قدیم»، مجله انجمن جغرافیدانان فرانسه، سال ۱۹۸۲، صفحات ۱۳-۵.
- ۱۴۷- «مرز مساکن پرتگاهی (Prché)»، (کتاب)، مدیترانه، سال ۱۹۸۳.
- ۱۴۸- مقالات «اراک، بم، بندرعباس، بندرگز، بابلسر، بندر شاه، بامیان، بدخشان، بحرین، بوشهر»، در دایرةالمعارف ایرانیکا، در سال ۱۹۸۸ و دهها مقاله دیگر.
- ۱۴۹- حکایات و افسانه‌های ملل ترک، پاریس، ناتان، سال ۱۹۵۸، ۲۵۱ صفحه، مصور (از مجموعه حکایات و افسانه‌های همه کشورها).
- از خداوند متعال می‌خواهیم که شاهد چاپ آثار گرانقدر و ارزشمند دیگری از این شیخ‌الرئیس اساتید جغرافیا باشیم. استاد کتابی تحت عنوان «اسلام و دریانوردی» زیر چاپ دارند.